

Plenum

Onsdag 11.11.2015 kl. 14.03—17.59

12. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av konsument-säkerhetslagen och av 21 § i hälso- och sjukvårdslagen

Regeringens proposition RP 46/2015 rd
Utskottets betänkande EkUB 8/2015 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Paula Risikko: Ärende 12 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger ekonomiutskottets betänkande EkUB 8/2015 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Debatt

17.51 **Kaj Turunen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan kuluttajaturvallisuuslain muuttamista siten, että nykyinen kuntien kuluttajaturvallisuusvalvonta valtiolistettaisiin Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon. Myös aluehallintovirastojen kuluttajaturvallisuusvalvontaa koskeva ohjaustehtävä poistettaisiin. Muutoksen myötä kuluttajaturvallisuusvalvonta ja sitä koskeva lainsäädäntö irrotettaisiin ympäristöterveydenhuollon kokonaisuudesta, samalla kun terveydenhuoltolakia tarkistetaan. Lisäksi ehdotetaan poistettavaksi eräitä kuluttajapalveluita tarjoavien uusien toiminnanharjoittajien velvollisuus tehdä toiminnastaan ilmoitus valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen mukaisten lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina. Hallituksen esityksen mukaisilla muutoksilla pyritään toteuttamaan kahta päätavoitetta: elinkeinotoimintaan kohdistuvan hallinnollisen taakan vähentämistä sääntelyä purkamalla sekä kuntien tehtävien karsimista. Kuluttajille suunnattujen palveluiden turvallisuutta valvovan tahon vaihtumisen myötä on tarkoitus toteuttaa laaja periaatteellinen valvonnan toimintatavan muutos. Hallituksen esityksessä pääpaino siirretään pistemäisistä tarkistuksista toiminnanharjoittajiin kohdistuvan ohjeistuksen parantamiseen ja turvallisuuskulttuuriin ja prosesseihin vaikuttamiseen sekä ongelmatilanteiden ennaltaehkäisyyn.

Uudella toimintamallilla odotetaan saavutettavan suurempi vaikuttavuus pienemmillä henkilöstöresursseilla. Nykyisellään kuluttajapalveluiden turvallisuuden valvonta on hajautunut eri viranomaisille tavalla, jota ei pidetä tarkoituksenmukaisena valvonnan vaikuttavuustavoitteiden kannalta. Talousvaliokunnan kuulemien asiantuntijoiden mukaan nykyisessä toimintamallissa valvottavien kohteiden runsaudesta ja moninaisuudesta johtuen ei tällä hetkellä valvontaan kohdennetuilla resursseilla pystytä käytännössä takaamaan valvontatoimien kattavuutta eikä toiminnanharjoittajien maantieteellisesti tasapuolista kohtelua. Myöskään valvontaviranomaisten raportointi ei ole toiminut optimaalisesti. Val-

Punkt i protokollet PR 62/2015 rd

vontaresurssien hajauttaminen on nähty ongelmallisena myös näitä tehtäviä hoitavien viranhaltijoiden ammattitaidon ylläpidon kannalta. Talousvaliokunta pitää perusteltuna esitettyä arviota siitä, että parhaaseen vaikuttavuuteen päästään suuntaamalla resurssit riskiarviointien tuloksena identifioitujen todennäköisimpien vaaraa aiheuttavien kohteiden valvontaan.

Kuluvan hallituskauden yhdeksi tavoitteeksi on asetettu muun muassa elinkeinotoiminnan harjoittamisen helpottaminen sääntelyä purkamalla. Hallituksen esityksessä ehdotetaan kumottavaksi toiminnanharjoittajan velvollisuus tehdä ilmoitus viranomaisille silloin kun tämä aikoo tarjota kuluttajaturvallisuuslain 6 §:ssä mainittuja palveluja. Näitä ovat muun muassa huvipuisto-, kuntosali-, elämys- tai luontopalvelujen tarjoaminen. Kuitenkin kuluttajiin kohdistuvien erityisten riskien vuoksi on tarpeen säilyttää laintasoinen määräys siitä, että näiden toimialojen palveluntarjoajat on velvoitettu laatimaan turvallisuusasiakirja, jossa on kuvattu toiminnan erityispiirteet, niihin liittyvät riskit sekä kuvaus niihin varautumisesta. Tämä lain tarkoittama turvallisuusasiakirja voidaan laatia myös osaksi pelastus- tai vastaavaa suunnitelmaa. Hallituksen esityksessä ehdotetaan voimassa olevan 6 §:n mukaista luetteloa siirrettäväksi turvallisuusasiakirjaa sääntelevän 7 §:n 1 momenttiin. Talousvaliokunta pitää ehdotettua muutosta tasapainoisena ja oikeansuuntaisena säädöskehityksenä ottaen huomioon yhtäältä tavoitteet yritystoiminnan harjoittajien hallinnollisen taakan vähentämiseksi mutta toisaalta myös pyrkimyksen lainsäädännön keinoin vaikuttaa kuluttajapalvelujen turvallisuuteen.

Myös tämä mietintö on yksimielinen.

17.55 Satu Taavitsainen sd: Arvoisa puhemies! Kun meillä on nyt tässä paikalla talousvaliokunnan puheenjohtaja, en malta olla sanomatta ja kysymättä: Kun luin tätä valiokunnan tekstiä, tuli vähän hämmentynyt olo siitä, että kun puhutaan kuluttaja-asiasta, niin kuitenkin tekstistä tuli sellainen kuva, että erityisesti tässä sitä elinkeinonharjoittajan asemaa parannetaan taikka sääntelyä vähennetään. Mutta mikä on se kuluttajan asema? Elikkä kuinka tässä tavallisen suomalaisen kuluttajan tieto paranee siitä, mihin hän voi ottaa yhteyttä, saako hän apua niissä ongelmatilanteissa. Tässähän on ollut jo tälläkin hetkellä hyvin paljon puutteita sen jälkeen, kun toiminta on siirretty aviin. Ehkä organisaatio on ollut niin iso ja sinne hukkunut se yksi kuluttaja-asiain mies ja ihmiset eivät oikein ole löytäneet sitä kanavaa tai sitten on ollut liian paljon tehtäviä hoidettavana. Elikkä onko mahdollista selvittää sitä, kuinka tavallisen kuluttajan asemaa kuitenkin pystytään parantamaan niin, että ongelmatilanteissa saa apua?

17.56 Kaj Turunen ps: Kyllä tässä hallituksen esityksessä on nimenomaan lähdetty siitä, että myös kuluttajien toiminta on yksinkertaista ja yhtä lailla helppoa. Kuluttajaturvallisuus ja sen valvonta on tällä hetkellä hyvinkin hajanaista, ja nyt on keskitetty tämä puoli yhdelle viranomaiselle ja se osaaminen nimenomaan yhdelle viranomaiselle.

Nyt kun kysyjä kysyi sitä, mitä tämä kuluttajan kannalta tarkoittaa, niin sehän tarkoittaa sitä, että toivon mukaan nyt eivät ruuhkaudu sitten nämä käsittelyt. Mutta kuluttajaneuvoja on, ihan niin kuin tähänkin asti, se ensisijainen taho, johon kuluttaja voi ottaa yhteyttä. Jos kuluttajaneuvoja ei pysty auttamaan tässä, niin sen jälkeen siinä on seuraavana sitten kuluttajariitalautakunta. Käytännöllisesti katsoen tämä ei heikennä millään tavalla kuluttajan asemaa, mikäli nämä riidan ratkaisut eivät ruuhkaudu yhtään enempää tästä nykyisestä tilanteesta.

Punkt i protokollet PR 62/2015 rd

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1 och 2 i proposition RP 46/2015 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.